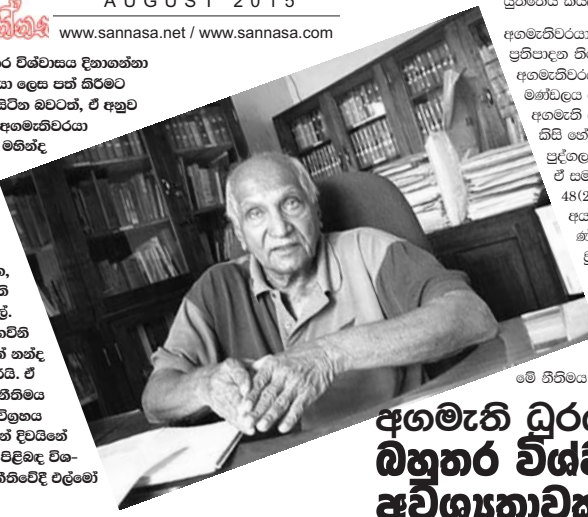

පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතර විශ්වාසය දිනාගන්නා පුද්ගලයා අගමැතිවරයා ලෙස පත් කිරීමට පනාධිපතිවරයා බැඳී සිටින බවටත්, ඒ අනුව ඉදිරි පාර්ලිමේන්තුවේ අගමැතිවරයා ලෙස හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ පත් කිරීමට පනාධිපතිවරයාට අනිවාර්යවේ සිදුවන බවටත් අදහසක් හිතී විෂය පිළිබඳ මහාචාර්යවරයෙකු වන, මහින්ද පිලේ සිටින හිතී විචාරකයෙකු වන ජී.එල්. පීරිස් මෙන්ම හිටපු අගවිනිසුරුවරයෙකු වන සරත් නන්ද සිල්වා අවධාරණය කරයි. ඒ පිළිබඳ පවතින සැබෑ හිතියම තත්වය පිළිබඳ මේ විග්‍රහය ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ දිවයිනේ සිටින ව්‍යවස්ථා හිතිය පිළිබඳ විචාරකයකු වන ජයරත්න හිතවිදි එල්මෝ පෙරේරා විසිනි.

සුන්දරිය කියලා.

අගමැතිවරයා ඉවත් කිරීමටද 19 සංශෝධනයේ ප්‍රතිපාදන තිබෙනවා. එහි 46(2) සඳහන් වෙනවා අගමැතිවරයා ඉල්ලා අස් නොවුනොත් කැබිනට් මණ්ඩලය බලයේ සිටින තෙක් අගමැතිවරයාත් අගමැති ධුරය දරනවා කියලා. එසේ වුවත් යම් කිසි තේතුවක් මත අගමැති ධුරය දරන පුද්ගලයාගේ මහත්වූ ධුරය අනෙකි චුළුවනොත් ඒ සමගම අගමැති ධුරයද හැකි වෙනවා. 48(2) තියනවා අර කලින් කිව්වා එසේම අය-වැය පරාජයට පත්වුවනොත්, ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය ප්‍රතික්ෂේප වුවනොත් හෝ විශ්වාසහායයක් සම්මත කරගන්නා ලද නොත් අන්ත ඒවාටත් කැබිනට් මණ්ඩලය සමඟ අගමැති ධුරයත් අහිමි වෙනවා කියා.

මේ හිතියම ප්‍රතිපාදනය උපයෝගී කරගනිමින්

අගමැති ධුරයට පත්කිරීමට පෙර බහුතර විශ්වාසයක් තිබීම ඔප්පු කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් නැහැ

ජයරත්න හිතවිදි එල්මෝ පෙරේරා

1972 ව්‍යවස්ථාවේ 92 (2) ඡේදයේ සඳහන්ව තිබෙන්නේ අගමැතිවරයාගෙන් සමත්වන කැබිනට් මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියා වන්නේ අගමැති කියලයි. ජනාධිපතිවරයාගෙන් මතය අනුව එයා හිතනවා නම් යම් කෙනෙකුට එළා ඒ තිබුණු ව්‍යවස්ථාදායකයේ විශ්වාසය දිනාගත හැකියි කියලා ඒ තැනැත්තා අගමැති ධුරයට පත් කළ යුතුයි කියලයි එහි සඳහන් වෙන්නේ.

ඒ විශ්වාසය ඇතිවෙන්නේ ජනාධිපතියන් මතය අනුවයි. ජනාධිපති හිතනවා නම් අනවශ්‍යව පුළුවන් ව්‍යවස්ථාදායකයේ බහුතර විශ්වාසය දිනාගන්න කියලා වෙනත් කාලයන්වත් අන්තේත් බලයේත් හැකිව තබන්නේ ඒ විශ්වාසය මත පදනම්ව යම් තැනැත්තෙක් අගමැති ධුරයට පත්කරන්නට ජනාධිපතිට පුළුවන්. ඒ නිර්ණය ගත යුතු විදින ගැන කිසිවක් ව්‍යවස්ථාවේ කිසිම තැනක සඳහන්ව නැහැ. සම්පූර්ණයෙන්ම ජනාධිපතියන් මතය අනුවයි අගමැති පත් කිරීම සිදුවෙන්නේ.

අය-වැය පරාජය වීමක් හෝ විශ්වාසහායයක් සම්මත කරගැනීමෙන් අගමැති ධුරය අහිමි වෙනවා. එසේ වූ විට ඊළඟට ජනාධිපති විසින් හමු අගමැතිවරයෙකු පත්කරනවා. ඒ පත්කිරීම වන්නේත් ජනාධිපතිවරයාගේ විශ්වාසය අනුව පමණයි. එහිදී අගමැති ධුරයේ හිටපු පුද්ගලයාට හැවත පත් කරන්නට බැහැ කියා කොහොල්වත් සඳහන්ව නැහැ.

19 තේන්ත ඉස්සෙල්ලා රහිල් වික්‍රමසිංහ අගමැති ධුරයට පත්වුණේ මහත්වූ රජයේ 47 දෙනෙක් පමණක් එක්සත් ජාතික පක්ෂයට සිටියදීයි. 224ක් ඉන්න පාර්ලිමේන්තුවේ 47

ලිලාල් සෙනෙවිරත්න

දෙනෙක් බහුතරය වෙන්නේ නැහැනේ. ඉමුත් ජනාධිපතිවරයාගේ මතය අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතරය ලබාගත හැකිවෙන්නේ රහිල් වික්‍රමසිංහට පමණයි. ඒ සඳහා විශ්වාසය දිනාගැනීමේ පන්ද වීමකින් පවත්වන කියලා කොහොල්ව කියලා නැහැ. අවශ්‍ය වූණාම එයාට බහුතරය ලැබෙයි කියා ජනාධිපතිවරයා සිතනවා නම් ඒ මතයි පත්කිරීම සිදුවෙන්නේ. ඒ බහුතරය ලැබෙන්නේ නොහොමද කියන එක කාර්ටූන් පැහැදිලි කරලීමේ අවශ්‍යතාවක් නැහැ. ඒ අනුව රහිල් වික්‍රමසිංහ අගමැති ධුරයට පත්කරනු ලැබුවේත් ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රතිපාදනවලට අනුවයි.

19 වෙනි ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ අගමැතිවරයා පත්කිරීම ගැන සඳහන් වෙන්නේ 42(4) යටතේ. එහි සඳහන් වෙනවා ජනාධිපතිවරයාගේ මතය අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ විශ්වාසය උපරිම වශයෙන් අනුච්ච පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයා ජනාධිපතිවරයා විසින් අනුමානයවරයා ලෙස පත්කරනු ලැබිය

මහින්ද රාජපක්ෂ අගමැතිවරයා ලෙස පත්කරගැනීමට තමයි විපක්ෂය රහිල් වික්‍රමසිංහ අගමැතිවරයාට එරෙහිව විශ්වාසහායයක් පාර්ලිමේන්තුවට ගෙනාවේ. මේ යෝජනාව ගැන ජනේද වීමකින් කලා නම් මෙහිපාල සිරසේන ජනාධිපතිවරයා කුමක් කිවත්, කුමක් කලත් පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතරයක් අගමැතිවරයාට විරුද්ධව පන්දය දෙනවා. එහෙම වුණා නම් ජනාධිපතිවරයාට සිදුවෙනවා අගමැති ධුරයට ගෙනත් මන්ත්‍රීවරයෙකු පත්කරන්න.

ඒකයි මෙහිපාල සිරසේන ජනාධිපතිවරයා කිව්වේ එහෙම මහින්ද රාජපක්ෂ අගමැති කිරීමේ කුමන්ත්‍රණයක් තිබුණා කියලා. මෙහිම භෞත්‍යයේකා කියලා තිබුණා අය ඉල්ලා අස්වෙන්නවා මහින්ද රාජපක්ෂට ජාතික ලැයිස්තුවේ පාර්ලිමේන්තුවට පත්කරගන්න කියලා. විශ්වාසහායයකින් රහිල් වික්‍රමසිංහ අගමැතිවරයා පරාජය වුණා නම් ජනාධිපතිවරයාට සිදුවෙනවා පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතර බලයක් තිබෙන විපක්ෂයෙන් මන්ත්‍රීවරයෙක් අගමැති ධුරයට පත්කරන්න. සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත හෝ තිලෝ සිරිපාල හෝ කවුරුත් හෝ. ඒ අය බැ කිව්වොත් ජනාධිපතිවරයාට සිදුවෙනවා අහිත් අයගෙන් කෙනෙක් පත්කරන්න. ඒ විදිනට පාර්ලිමේන්තුවේ ඉන්න 224 දෙනාගෙන් කෙනෙක් බැහැත් පත්කිරීම කරන්න. විපක්ෂයේ හැමෝම අගමැති ධුරය බාරගන්න බෑ කියයි. එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ කෙනෙකුට දුන්නොත් එයා බාර ගනියි ඉමුත් විපක්ෂය එයාට විරුද්ධව තවත් විශ්වාසහායයක් සම්මත කරගෙන එයාගේ ධුරයත් අහිමි කරයි.

මේ චිද්‍රිතට ගියා නම් ඒ තොල්ලන්ගේ අදහස අනුව මහින්ද රාජපක්ෂටම තමයි අගමැති ධුරය කරන්න පුළුවන්කම ලැබෙන්නේ. ඒ ගියා තමයි රහිල් වික්‍රමසිංහට විරුද්ධව විශ්වාසහායය සම්මත කරගන්නට පෙර පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැරියේ.

එසේම තත්වය. ව්‍යවස්ථාවේ කිසිම තැනක සඳහන් වෙලා නැහැ අගමැති ධුරය සඳහා පත්කළ යුත්තේ

අන්තර්ගයෙන්ම පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතරයක් ලබාගැනීමට පුළුවන්කමක් කියන බව ඔප්පු කළ මන්ත්‍රීවරයෙකු බව. මේ අය කියන්නේ ජනාධිපතිවරයාට පත් කිරීමේ බලය තිබෙනවා. ඉමුත් එලෙස පත්කරන පුද්ගලයා ඉවත් කිරීමේ බලය පාර්ලිමේන්තුවට තිබෙනවා කියන එකයි. ඒත් එලෙස ඉවත් කළ පසු ඊළඟට අගමැති ධුරයට පත්කරන තැනැත්තා හෝ එලෙස පාර්ලිමේන්තුවෙන් ප්‍රතික්ෂේප නොවන කෙනෙක් බවට නොයලා බලලා පත්කළ යුතුයි කියලත් ව්‍යවස්ථාවේ ගැහැ. ඒ ගියා ජනාධිපතිවරයාට සිය කැමැත්ත මත පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරුන් 224 දෙනාම අගමැති ධුරයට පත් කරන්නට බලය තියනවා. ඒ වගේම එලෙස පත්කරන සෑම අගමැතිවරයෙකුම ඉවත් කිරීමේ බලය පාර්ලිමේන්තුවට තිබෙනවා. ඒ විදිනට පත්කිරීම සහ ඉවත් කිරීම දිනටම කරගෙන යන්නට හැකියාව තිබෙනවා. එයයි හිතියම තත්වය.

හැබැයි එය සදාචාරාත්මක නැහැ. ඒ වගේම

මෙහිපාල සිරසේන එහෙම කරන එකකුත් නැහැ. ඒක වෙනම දෙයක්. හිතිය මෙහෙමයි. එසේ තියෙද්දී මේ හිතී විචාරකයන් කියන අය මොනවද කියන්නෝ? සරත් සිල්වා නවු කින්ද දීපු හැටි රටම දන්නවා. එයා ජනතාවගෙන් සමඟ ඉල්ලුමක් මහින්ද රාජපක්ෂට ගිවි දාන්නේ නැතිව තියෙයි කලාට. එළා එහෙම කියපු සරත් සිල්වාට අත් කියනවා මහින්ද රාජපක්ෂටම අගමැති කරන්න ඕනේ කියලා.

ජී.එල්. පීරිස්, සරත් සිල්වා වගේ අය ගැන ජනතාව හිතාගෙන ඉන්නේ ව්‍යවස්ථාව ගැන ඉතාමත්ම ඉහළ දැකුමක් තිබෙන අය කියලයි. එහෙම තමයි අපි විශ්වාස කළේ. විශ්වාස කරන්න කැමති. හැබැයි මේ වගේ කතා කිව්වම ඒතොල්ලො කෙරෙහි තියන විශ්වාසය සම්පූර්ණයෙන්ම හැකි වෙනවා.

ව්‍යවස්ථාව අනුව අගමැති පත් කිරීමේ බලය තියෙන්නේ ජනාධිපතිවරයාට පමණයි. වෙන කාර්ටූන් හැකියාවක් ගැ අගමැති ධුරයට අරයා පත්කරන්න මෙයා පත්කරන්න කියා බලපෑම් කරන්න. ඒ අයට මගේත් නම් දිලුරුම් ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කරලා කියන්න පුළුවන් මෙහෙම මට පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතර විශ්වාසය තිබෙනවා කියලා. ජනාධිපතිවරයාට පුළුවන් ඒ දිලුරුම් ප්‍රකාශ අරගෙන කුණුබුද්ධට දාලා තමන් කැමැති වෙන්න අයෙකු අගමැති ධුරයට පත් කරන්න.

මේ කාර්ණය සම්බන්ධයෙන් ලේඛනාධිකාරණයෙන් අර්ථ නිරූපන ලබාගැනීමට හැකියාවක් නැහැ. මොකද මෙය අර්ථ නිරූපනය කරන්න අධිකාරණයට බැහැ. අධිකාරණයට හැකියාව තිබෙන්නේ හිතිය මොකක් විය යුතුද කියලා කියන්න නොවෙයි. හිතියේ තිබෙන්නේ මොකක් කියලා පැහැදිලි කිරීමක් කරන්නයි. ඒ ගියා මේ කාර්ණය අධිකාරණයට ගෙන ගියත් අධිකාරණයට කිසියම් යෝජනාවක් කිරීමේ හැකියාවක් තිබෙනවා ම ස ඊට අදාළව හිතුවන් දීමේ හැකියාවක් නැහැ.

1978 ව්‍යවස්ථාවේ 43 (3) ඡේදයේ පැහැදිලිව කියලා තිබුණා පාර්ලිමේන්තුවේ යම් කිසි මන්ත්‍රීවරයෙකු කෙරෙහි පාර්ලිමේන්තුවේ විශ්වාසය උපරිම පමණින් ඇතැයි ජනාධිපතිවරයා කල්පනා කෙරේද ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ මන්ත්‍රීවරයා අනුමානය ධුරයට පත්කළ යුත්තේ කියල. කි-දෙකෙක්ගේ විශ්වාසය තියනවාද, හැරෙද කියලා ගණන් කරලා අගමැතිවරයා පත්කිරීමේ කිසිම අවශ්‍යතාවක් නැහැ. අවශ්‍ය නම් කරන්න පුළුවන්. හැබැයි එසේ කළ යුතුයි කියා කොහොල්ව කියලා නැහැ. පත්කිරීම කෙරෙන්නේ ජනාධිපතිවරයාගේ තනි මතය අනුවයි.

78 ව්‍යවස්ථාව අනුව අගමැති ධුරය හිස්වීම පිළිබඳ සඳහන් වෙන්නේ 49(1) වගන්තියයි. ඒ අනුව අගමැති පත් කිරීමේ බලය ජනාධිපතිවරයාට තිබුණාට ඉවත් කිරීමේ බලයක් ජනාධිපතිවරයාට නැහැ. මෙහිදීත් මත මැතිවරණයක් පවත්වා අවසන් වූ පසු කැබිනට් එකක් සමගම අගමැතිවරයාගේ ධුරයද ඉවීමට අනෙකි වෙනවා. ඒ වගේම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය ප්‍රතික්ෂේප වීමත්.

භෞතික කොලීවයි
පොතයි කොතයි
සත්ත පියසේන

මෙවර පළ නොවන බව කරුණාවෙන් සළකන්න